

Samenwonend met een partner in het Vlaamse Gewest: gehuwd, wettelijk samenwonend of zonder regeling

Ruim 10 jaar na de invoering van de wettelijke samenwoning regelt in het Vlaamse Gewest 1 op de 20 samenwonende paren dit samenwonen via een wettelijke samenwoning. Wettelijk samenwonenden zijn het minst vertegenwoordigd onder de lager opgeleiden.

4 op de 5 samenwonende paren gehuwd

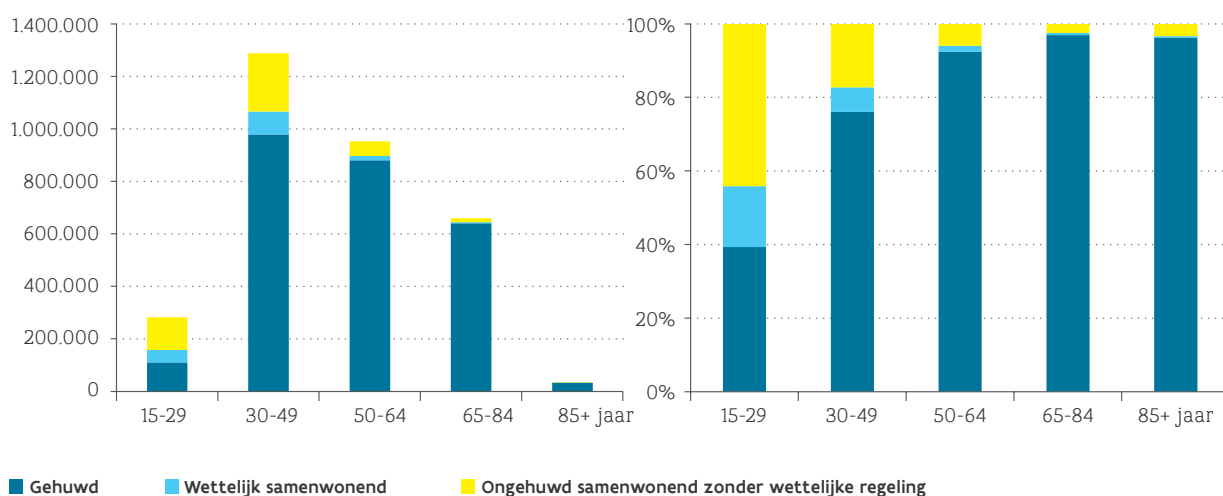
Sinds de invoering van de wettelijke samenwoning in 1998 (met ingang in 2000), zijn heel wat regelingen voor gehuwden ook opengesteld voor wettelijk samenwonenden, zoals voor het huwelijksquotient, de bescherming van de gezinswoning, enz. ... Voor andere regelingen wordt rekening gehouden met de samenwonende partner, ook als er geen huwelijk of wettelijke samenwoning is, zoals voor de werkloosheidsuitkering, het leefloon, enz. ... Bij de verruiming van deze regelingen wist de wetgever doorgaans niet hoeveel wettelijk samenwonenden

er waren of hoeveel er in de toekomst zouden zijn. Nu er reeds meer dan 10 jaar kan worden gekozen voor een wettelijke samenwoning is het interessant om na te gaan hoe groot die groep is geworden.

In 2011 woonden 3.218.399 personen of 61% van de Vlamingen van 15 jaar en ouder samen met een partner. Ruim 8 op de 10 samenwonende paren waren gehuwd, 4,7% had een wettelijke samenwoning geregeld en 13,1% woonde ongehuwd samen zonder wettelijke regeling. De wettelijke vormgeving van dit samenwonen varieert met de leeftijd.

Samenwonen naar wettelijke vorm per leeftijdsgroep

Wettelijke vormgeving van het samenwonen met de partner per leeftijdsgroep, Vlaams Gewest, 2011, (N - links en in % - rechts)

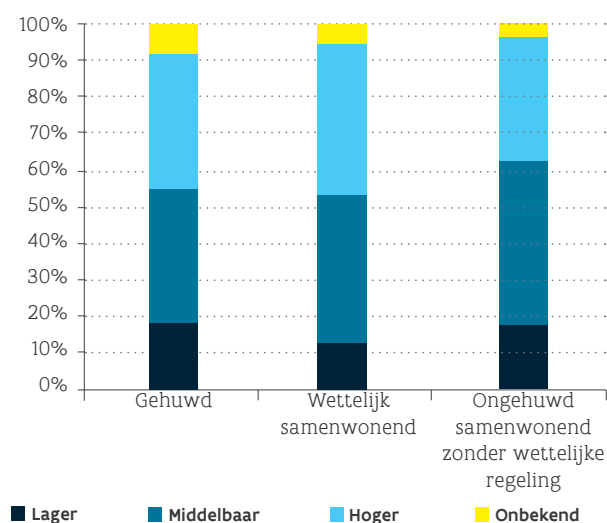

Bron: Census 2011, SVR-bewerking.

Verruimt men de groep gehuwden (2.645.200) met deze van de wettelijk samenwonenden, dan komen daar 152.945 personen bij (+5,8%). Naast de partners die hun samenwonen wettelijk hebben geregeld (via een huwelijk of een wettelijke samenwoning) zijn er 420.251 partners die hun samenwonen niet wettelijk regelen (+15%). Globaal genomen neemt de groep gehuwden met 21,7% toe om aldus de groep van samenwonende partners te vormen. Bij de personen jonger dan 50 jaar gaat het om een toename met 44,0%.

Samenwonen en opleidingsniveau

Wettelijke vormgeving van het samenwonen met een partner en opleidingsniveau, 15-49-jarigen, Vlaams Gewest, 2011, in %

Bron: Census 2011, SVR-bewerking.

Middelbaar en hoger opgeleiden eerder niet gehuwd samenwonend

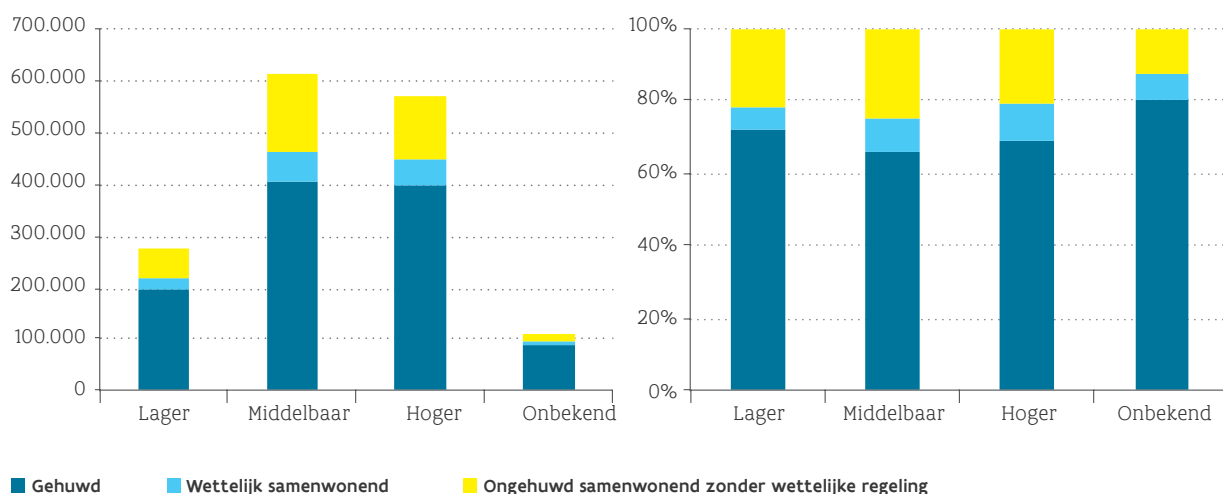
Binnen de groep die samenwoont met een partner, is de wettelijke vormgeving anders naargelang het opleidingsniveau. Aangezien het gehuwd samenwonen minder voorkomt bij de personen jonger dan 50 jaar, focussen we op de verschillen naar opleidingsniveau in deze leeftijdsgroep. In de leeftijdsgroep 15-49 jaar zijn er bij de wettelijke samenwonenden meer hoger opgeleiden (41%) en minder lager opgeleiden (13%). Bij de ongehuwd samenwonenden zonder wettelijke regeling zijn de middelbaar opgeleiden sterker vertegenwoordigd (45%).

Indien men bij de 15-49-jarige gehuwden de wettelijk samenwonenden voegt, dan situeert de toename zich vooral bij de middelbaar en hoger opgeleiden (telkens ongeveer +54.000 personen). Een verdere verruiming tot de groep ongehuwd samenwonenden zonder wettelijke regeling situeert zich vooral bij de middelbaar opgeleiden (+ ruim 118.000 personen). Onder 15-49-jarige lager opgeleiden die samenwonen met een partner zijn er weinig wettelijk samenwonenden (6%); onder de middelbaar opgeleiden zijn er het meest ongehuwd samenwonenden zonder wettelijke regeling (25%). Zowel bij de hoger opgeleiden als bij de middelbaar opgeleiden woont bijna 1 op de 10 wettelijk samen met de partner.

In 2011 woonde 5% van alle samenwonende paren met een wettelijke regeling (gehuwd of wettelijk samenwonend) samen; in 2013 was dit aandeel gestegen tot 7%. Bij de 15-49-jarigen was dit aandeel gestegen van 10,4% tot 14,4%.

Samenwonen per opleidingsniveau

Wettelijke vormgeving van het samenwonen met een partner per opleidingsniveau, 15-49-jarigen, Vlaams Gewest, 2011, (N - links en % - rechts)

Bron: Census 2011, SVR-bewerking.

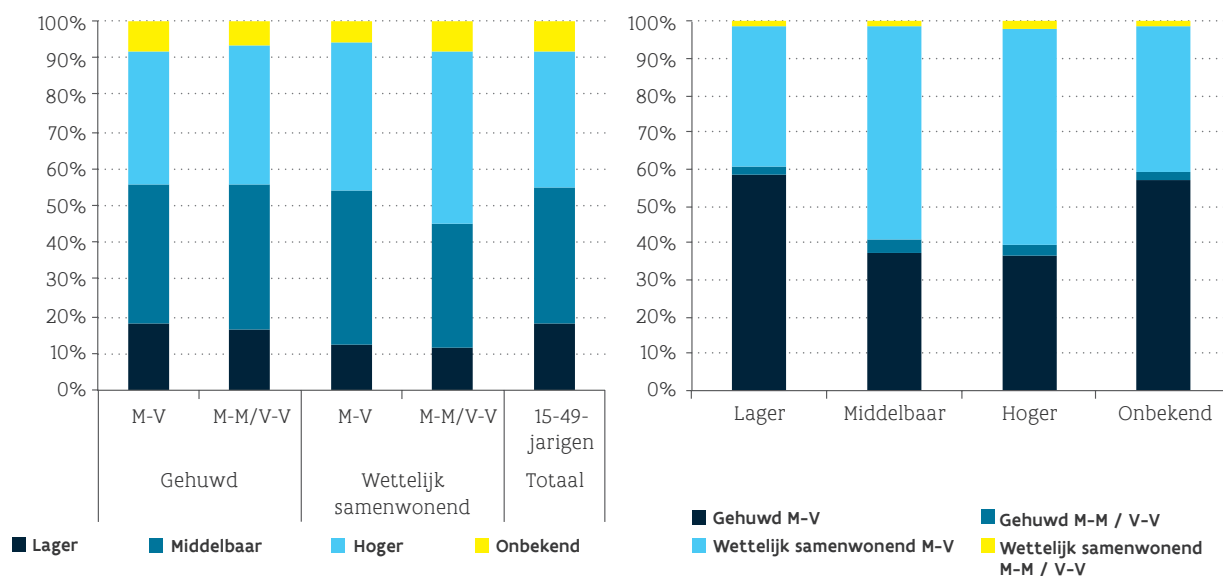
Paren van hetzelfde geslacht vaker hoger opgeleid

Ook voor paren van hetzelfde geslacht geldt sinds 2000 de mogelijkheid tot wettelijk samenwonen en sinds 2003 tot huwen. Binnen alle paren die gehuwd of wettelijk samenwonen zijn er 0,35% gehuwde paren en 0,17% wettelijk samenwonende paren van

hetzelfde geslacht. Binnen de groep 15-49-jarigen bedraagt dit respectievelijk 0,60% en 0,30%. Onder de lager opgeleiden van die leeftijd zijn er minder paren van hetzelfde geslacht (0,73%) dan onder de hoger opgeleiden (0,99%). Bij de wettelijk samenwonende paren van hetzelfde geslacht ligt het aandeel hoger opgeleiden iets hoger (46,9%) dan bij de heteroparen (40,5%).

Samenwonen en opleidingsniveau naar man-vrouw samenstelling

Wettelijke vormgeving van het samenwonen met een partner en opleidingsniveau, naar man-vrouw samenstelling, 15-49-jarigen, Vlaams Gewest, 2011, in %

Bron: Census 2011, SVR-bewerking.

Hoe gemeten?

SVR-bewerking van de Censusedatabank, 2011: http://census2011.fgov.be/index_nl.html. De Census is een momentopname van de inwoners van het Belgische grondgebied op 1 januari 2011. De Census biedt een brede waaier aan cijfers over de demografie, de socio-economische aspecten, het onderwijs en de woningen. De Census 2011 is de eerste telling die werd generaliseerd door exclusief gebruik te maken van administratieve gegevens, terwijl bij de voorgaande volkstellingen de bevolking rechtstreeks werd bevraagd.

Bij de gehuwden is het beeld wat vertekend door het hogere aandeel met een niet gekend opleidingsniveau. Voor de paren die ongehuwd samenwonen wordt de indeling naar geslacht van de partners niet gemaakt.

SVR-bewerking van een Rijksregisterbestand, 2013: gegevens van alle wijzigingen in de burgerlijke staat en wettelijke samenwoning van alle inwoners. Deze bron omvat geen informatie over het opleidingsniveau.

Meer info:

Martine Corijn
Studiedienst van de Vlaamse Regering
02 553 42 08
martine.corijn@dar.vlaanderen.be

